

ILLUSIE

NOG VEERTIEN DAGEN

Niklas zat langzaam te eten terwijl hij naar zijn gezin aan de overkant van de tafel keek. Het was pas 17 december, eigenlijk vond hij het te vroeg om kerstversiering op te hangen, maar zijn dochter en hij hadden besloten om er nu al mee te beginnen. Daarom stonden er witte porseleinen kerstmannetjes op tafel en hing er sfeervolle kerstverlichting in de kamer. Ze wisten dat als ze nú een boom neer zouden zetten, die niet meer mooi zou zijn met kerst; en dus hadden ze de kerstlichtjes rond de lamp boven de tafel gehangen en die brandden nu in plaats van de gewone lamp.

Zijn dochter droeg een gebreide trui met knipperende rode en groene lampjes en zelf had hij ter ere van het kerstdiner een rode stropdas om. Het pak dat hij droeg was natuurlijk zoals altijd asgrijs. Ergens moest je een grens trekken.

Hij nam een nieuwe hap met zijn vork. Een stukje gegrilde ananas, ge-glaceerd met gember, pepers en honing. Eigenlijk vond hij dat fruit niet bij een diner paste, maar zijn dochter was dol op ananas. Waarschijnlijk at ze dat nog liever dan de wagyubiefstuk. Dat was mooi, want dan bleef er meer over voor hem.

Zijn tafelgenoten werden net zo in beslag genomen door het eten als hijzelf en daardoor leken ze niet te merken hoe hij naar hen keek. Dat was maar goed ook. Waarschijnlijk zag hij er vrij idioot uit, maar hij kon het niet helpen. Bij gebrek aan een beter woord voelde hij zich 'tevrede'. Dat was een nieuw gevoel voor hem, ook al was er uiteindelijk weinig voor nodig geweest om dat te bereiken.

Er was geen schitterende carrière voor nodig geweest, hoewel hij zeer succesvol was.

Ook een woning aan Linnégatan in de chique wijk Östermalm was niet noodzakelijk, maar hij genoot van de plek waar hij met zijn dochter woonde.

Er was niet meer nodig dan met z'n drieën aan tafel te zitten.

De aanslag die hij een halfjaar geleden had overleefd, die zelfs in de boulevardpers breed was uitgemeten, was slechts een herinnering. Hij had natuurlijk nog steeds extra beveiliging. Dat zou nog wel zeker een halfjaar zo blijven, totdat zijn werkgever dacht dat het veilig was. Maar hij leefde al zo lang met bodyguards dat hij ze als familie beschouwde.

Familie.

Dáár draaide het allemaal om. Zijn dochter was zestien en bezig een vrouw te worden. Hij vond dat hij er vrij goed in was geslaagd om haar levenslessen mee te geven. Uiteraard riep ze af en toe dat ze hem haatte, maar dat deden pubers nu eenmaal. En tegenover hem zat zijn ex-vrouw. Als iemand een halfjaar geleden tegen hem had gezegd dat ze op deze manier met elkaar zouden omgaan, zou hij dat niet hebben geloofd. Absoluut niet. Maar het cliché klopte. De tijd heelt alle wonden. Dus nu zaten ze hier als een soort modern gezin aan een vervroegd kerstdiner. Zonder dat ze een hekel aan elkaar hadden. Ze hadden zelfs kerstcadeaus uitgewisseld.

Hij kreeg een brok in zijn keel en keek door het raam naar buiten, zodat de anderen niet zouden zien hoe vochtig zijn ogen waren. Buiten was het donker en de sneeuw die viel was zacht en aangenaam. De wereld leek net een ansichtkaart. Net als zijn leven precies op dit moment. Voor het eerst in jaren waren zijn schouders niet gespannen. Hij had geen beginnende hoofdpijn.

Vanuit de hal klonk een zoemend geluid: er werd aangebeld. Zijn dochter keek verbaasd op van haar bord.

‘Wie is dat?’ vroeg ze. ‘Het is toch zaterdag. Je hebt beloofd dat je vanavond tijdens ons kerstdiner niet zou werken.’

‘Ik heb geen idee,’ antwoordde hij naar waarheid en hij stond op van zijn stoel. ‘Het is niet voor een van jullie?’

Zijn ex-vrouw en dochter schudden beiden hun hoofd.

Niklas liep door de gang naar de voordeur.

‘Als je een kerstman hebt geregeld, dan ben je nog niet jarig,’ riep zijn dochter ongerust vanuit de keuken.

Wie er ook aanbelde, het moest iemand zijn die zijn bodyguards beneden na een nauwkeurige veiligheidscontrole hadden doorgelaten. Dat ze hem niet eerst hadden gebeld, betekende dat hij zich niet op de komst hoefde voor te bereiden. Op de display met hoge schermresolutie aan de binnenkant van de deur was te zien wie er aan de andere kant stond: een man met een fietshelm op, en een rode ster op zijn borst, het logo van een particuliere koeriersdienst.

Er zat sneeuw op zijn schouders. Dat verklaarde het geheel.

‘Ja?’ zei Niklas terwijl hij de deur opende.

‘Niklas Stockenberg?’ vroeg de man enigszins buiten adem en hij gaf hem een kleine zwarte envelop. ‘Alstublieft. Een bericht voor u.’

Er stond niets op de envelop. Niklas fronste zijn voorhoofd en nam de brief aan. Hij draaide hem om in zijn hand. De achterkant was ook leeg.

‘Van wie?’ vroeg hij en hij keek omhoog.

Maar de man was al weg. Zodra hij de envelop had overhandigd, was hij omgekeerd om de zes trappen maar beneden te nemen naar zijn fiets. Waarschijnlijk was hij al bij het volgende adres.

Niklas deed de deur dicht en opende de envelop. Daarin zat een wit stukje papier. Een visitekaartje beseftte hij toen hij het eruit haalde, een van de luxere soorten. Een naam ontbrak op het kaartje. Er stond wel iets op wat op een cijfer leek. Een grote acht en het onderste rondje niet helemaal dichtgemaakt. Daaronder stond een telefoonnummer. Verder was het kaartje leeg.

Niklas keek verbaasd. Hij herkende zowel het symbool als het telefoonnummer niet. Maar ergens in zijn achterhoofd wist hij meteen wat het was, een bericht waar hij jarenlang op had gewacht, maar waarvan hij had gehoopt dat het nooit zou komen. Hij had het verdrongen, had het uit zijn systeem gewist. En ook nu was hij er nog niet klaar voor.

Het kon natuurlijk ook gewoon reclame zijn, dacht hij.

Er was maar één manier om erachter te komen. Hij pakte zijn telefoon uit de binnenzak van zijn jasje om het nummer te bellen. Zijn handen trilden.

Na drie keer overgaan antwoordde een automatische vrouwenstem.

‘Hallo, Niklas Stockenberg. We hopen dat u de afgelopen tijd, waaraan nu een einde komt, tevreden bent geweest over onze diensten. U hebt nog... veertien dagen... één uur... en... twaalf minuten... te leven.’

Hij hield de telefoon stevig vast, alsof hij het bericht kapot wilde knijpen. Zijn keel werd dichtgeknepen. Er kwam geen lucht meer in zijn longen. De kamer begon te draaien en hij zocht steun bij de muur om niet om te vallen.

Uit de keuken hoorde hij zijn dochter en haar moeder lachen.

Niklas viel op zijn knieën op de deurmat. Gelukkig had hij zo’n dure en dikke aangeschaft, want anders had hij zich bezeerd, dacht hij. Hij kneep zijn ogen dicht en probeerde zijn gedachten te ordenen. Hij had geweten dat deze dag zou komen. Maar hij had er niet aan willen denken. Hij had gehoopt dat hij gespaard zou worden.

Het was al zo lang geleden.

‘Papa, waar ben je?’ riep zijn dochter. ‘Ik waarschuw je, als je als kerstman verkleed binnenkomt, bel ik de krant.’

Hij zocht weer steun bij de muur en kwam langzaam overeind, schraapte zijn keel een paar keer en probeerde zijn longen met lucht te vullen zodat hij niet zo zou trillen. Daarna liep hij naar de keuken.

Toen de twee vrouwen hem weer naar de tafel zagen lopen, hielden ze meteen op met lachen.

‘Wie was dat?’ vroeg zijn dochter geschrokken. ‘Je ziet lijkleek.’

Zijn ex-vrouw stond direct op.

‘Ga zitten voordat je omvalt,’ zei ze en ze zette hem op een stoel.

Ze voelde aan zijn voorhoofd.

‘Het was niemand,’ zei hij. ‘Verkeerde deur.’

‘Je bent helemaal nat van het zweet. Heb je een of andere aanval? Slik je medicijnen? Moeten we een ambulance bellen? Praat tegen me, Niklas.’

Hij draaide zijn hoofd en probeerde naar zijn dochter te glimlachen.

‘Er is niets aan de hand, Nathalie,’ zei hij. ‘Ik ben gewoon een beetje duizelig.’

Nathalie keek haar moeder vragend aan. Niklas haalde de hand van zijn ex-vrouw van zijn schouder en hield die even vast.

‘Bedankt, Mina, maar een ambulance is niet nodig,’ zei hij. ‘Het duurt niet lang meer.’

De sneeuw die buiten neerwarrelde was niet meer zachtjes en aangenaam, maar koud en onverbiddelijk, die omsloot hem in een gevangenis van winter. Hij kon niet bewegen, niet ontsnappen.

Hij kon geen kant op.

Over twee weken zou hij dood zijn. Er was nog zoveel waar hij niet aan was toegekomen. Hij keek naar Mina, deed zijn mond open om iets te zeggen, maar sloot hem weer. Had hij alles voor hen gedaan wat hij kon? Was hij een goede vader voor Nathalie geweest? Zouden ze hem missen? Wat zouden ze op zijn werk zeggen?

De rode en groene lampjes op de trui van Nathalie knipperden hem vrolijk tegemoet.

Hij wilde helemaal niet dood.

Het visitekaartje gleed uit zijn hand op de vloer. Hij liet het daar liggen.

Niklas zuchtte diep en wreef over zijn gezicht.

De afgelopen twintig jaar waren goed geweest. Heel goed zelfs. Maar zoals hij net tegen Mina had gezegd: het zou niet lang meer duren.

Nog veertien dagen, één uur en twaalf minuten. Waarschijnlijk nog maar tien minuten nu.

Vincent lag op de grond in zijn kleedkamer van het Scalatheater in Karlstad. Hij had de plafondlampen uitgedaan en alleen de verlichting rond de visagiespiegel aan gelaten. De sfeervolle gloeilampen rondom de spiegel vormden een van de weinige dingen achter de coulissen in een theater die er in het echt net zo uitzagen als de mensen zich voorstelden. Dat kwam natuurlijk door de levenslange programmering vanuit Hollywood, maar hij vond toch dat de lampen rond de spiegel zowel mooi als romantisch waren.

De voorstelling was al een uur geleden afgelopen. Zijn crew was druk bezig om alles af te breken in de zaal die een verdieping lager lag dan de kleedkamers en de artiestenfoyer. Alle decorstukken, rekwisieten en heel veel lichtapparatuur moesten worden gedemonteerd en in twee grote vrachtwagens worden geladen. Ze huurden altijd ter plaatse hulp in van mensen die konden assisteren met in- en uitladen, en tourmanager Ola Fuchs gold als een oude rot in het vak binnen de Zweedse amusementswereld, maar toch duurde het bijna drie uur voordat ze klaar waren. Wat het publiek niet wist, was dat twee uur betoverend vermaak van Vincent betekende dat voor en na de show minstens zeven uur keihard werd gewerkt door een grote groep mensen. Elke avond opnieuw.

Voorzichtig paste hij zijn houding op de grond aan. De linoleumvloer onder hem was ontzettend hard. Hij gluurde naar de bank en beseftte dat hij daarop had moeten gaan liggen. Maar nu was het te laat. Nu moest hij hier maar blijven liggen.

Het Scalatheater zat vol met oneven – en daardoor ongemakkelijke – cijfers. De afstand tussen het toneel en het plafond was vijf meter. Zes meter was beter geweest. Aan het plafond hingen zeventien rails waar lampen en decorstukken in konden worden bevestigd. Ook geen even getal. Maar vijf plus zeventien was tweeëntwintig en dat waren twee tweeën. Beter. Twee plus twee was bovendien vier, het totaal aantal voorstellingen dat hij tijdens deze tournee in het Scalatheater zou geven.

Zijn kostuum hing aan een kleerhanger. Vandaag had hij zichzelf in een driedelig pak gestoken, het was tenslotte de laatste voorstelling voor de kerst geweest. Drie delen. Verdomme. Daar had hij niet aan gedacht. Bovendien had hij flink gezweet; dus zodra hij in zijn kleedkamer kwam, had hij het uitgetrokken en nu had hij alleen nog een t-shirt en een onderbroek aan. Als iemand dan de deur opendeed zag hij er misschien ook minder dood uit dan wanneer hij in zijn kleding op de grond zou liggen. Hij glimlachte. Al doende leert men.

Hij schrok op van een harde knal van het podium. Het klonk alsof er iets kapotviel. Vincent hoorde Ola vloeken. Maar hij had al lang geleden geleerd dat het beter was om niet alles te weten. In het begin van zijn carrière had hij geprobeerd te helpen bij het opbouwen en afbreken van de show. Hij kende de verhalen van verwaande artiesten die te beroerd waren om een vinger uit te steken en zich alleen bezighielden met hun eigen optreden. Zo wilde Vincent niet zijn. Al snel had hij ingezien dat hij alleen maar in de weg liep. Het was voor alle betrokkenen beter dat hij zich afzijdig hield tot ze klaar waren.

Dat betekende dat hij minimaal één uur op de harde vloer kon liggen tot de vrachtwagens ingeladen waren. Dat kwam goed uit, omdat zijn hoofdpijn weer in volle hevigheid terug was. Op de tafel naast hem stond een leeg waterglas met nog wat witte korreltjes langs de kanten. Paracetamol. Hij leefde nu al een tijdje op hoofdpijntabletten, bij voorkeur die met coffeïne. Hij overwoog om er nog een te nemen, maar dat zou waarschijnlijk niet helpen. In plaats daarvan kneep hij zijn ogen samen en zuchtte hij terwijl hij wachtte tot de hoofdpijn zou wegtrekken. Of in elk geval enigszins zou zakken. Tijdens de eerdere tournees was hij daarna alleen maar moe. Misschien wat trager met nadenken. De hoofdpijn was iets nieuws. Daar had hij sinds een halfjaar last van na de voorstellingen. Daarna had het niet lang geduurd voordat het chronisch werd. Soms heviger, soms minder, maar altijd aanwezig. Zeurend. Storend. Hij kon zich niet meer herinneren hoe het was om geen hoofdpijn te hebben.

Hij weigerde te geloven dat het een teken van ouderdom was; pas over een paar maanden zou hij vijftig worden. En de voorstellingen waren niet inspannender dan voorheen. Dan bleven er nog twee mogelijkheden over. Óf hij had een tumor in zijn hersenen. Óf het was psychosomatisch. Het eerste leek hem sterk, omdat hij geen andere symptomen had. Maar als hij de hoofdpijn zelf veroorzaakte, waarom deed hij dat dan? Probeerde hij zichzelf iets duidelijk te maken?

Zoals zo vaak wenste hij dat Mina bij hem zou zijn. Zij zou zeker een goed antwoord hebben. Sinds de gebeurtenissen met Nathalie en Nova van afgelopen zomer hadden ze elkaar maar een paar keer gezien. Enerzijds hadden ze het allebei druk, hij met de voorbereidingen voor de nieuwe show en Mina met nieuwe onderzoeken, anderzijds was er nog steeds een hoge drempel om elkaar te zien als het niets met politiewerk te maken had. En als ze elkaar zagen, was het altijd te kort, te weinig. Zijn hoofdpijn was lichter als hij bij haar was. En zijn schaduw die in hem woonde, hield zich dan afzijdig.

Het politieteam waar zij onderdeel van uitmaakte, had opnieuw het vertrouwen van de leiding gekregen en dat betekende dat Mina meestal aan het werk was. En het leek wel of Umberto van ShowLife Productions de voorstellingen van Vincent bewust op de vrije dagen van Mina had gepland. Het was alsof haar baas en zijn management onder één hoedje speelden om hen bij elkaar uit de buurt te houden.

Dan was er ook nog dat andere. Het raadsel thuis in zijn werkkamer, dat hij niet met haar durfde te bespreken. Dat maakte afspreken er ook niet makkelijker op. Misschien was dat wel de oorzaak van de hoofdpijn. In het najaar had hij er in elk geval steeds meer denkkracht aan besteed, zonder het op te lossen. Hij wist wel dat hij de bedreiging die het inhield het beste serieus kon nemen.

Wie het eerste bericht dan ook een halfjaar geleden aan hem had gestuurd: blijkbaar was het iemand met veel geduld. Vincent wilde Mina er niet mee lastigvallen. Hij moest het zelf oplossen.

Toch hoopte hij na elke voorstelling dat ze er zou zijn, wachtend achter het podium, net als toen ze elkaar voor het eerst hadden ontmoet in Gävle. Dat gebeurde natuurlijk nooit. Zij had haar leven, hij het zijne. Eén ding stond echter vast: ze zagen elkaar te weinig.

Sinds het einde van de zomer had hij wel veel meer tijd met zijn gezin kunnen doorbrengen. Vanwege zijn gebroken voet had hij op krukken gelopen, waardoor hij een aantal maanden niet had kunnen optreden. Voor het eerst was hij elke avond thuis, en dus ook overdag, precies zoals zijn vrouw Maria altijd graag wilde. Na een paar dagen bleek echter al dat ze het aanzienlijk minder leuk vond dan dat ze had gedacht. Zelfs de kinderen begonnen zich achterdochtig af te vragen waarom hij steeds thuis was.

En zijn schaduw had zich weer gemeld.

Dus toen hij weer op tournee ging, was vooral zijn gezin heel blij. Sindsdien

deed hij alles op dubbele snelheid, vaak gaf hij twee voorstellingen op één dag. De truc was om jezelf bezig te houden. Het was beter om niet aan dingen te denken waar je liever niet aan dacht.

Hij keek naar het plafond. Konden je hersencellen opgebrand raken? Was het mogelijk om je hersenen te beschadigen door ze te veel te gebruiken? Waarschijnlijk niet. Maar hij wilde het toch opzoeken. Want zo voelde hij zich, op dat moment, op de grond van het Scalatheater van Karlstad. Hij zuchtte, sloot zijn ogen en voegde zijn hoofdpijn toe aan de lange lijst met zaken waar hij met Mina over wilde praten.

Akai stapte stevig door over het perron van het metrostation. Hij wist al heel lang dat door te doen alsof je wist waar je mee bezig was hij het minste opviel. Het gele veiligheidshesje dat hij aanhad, droeg daar ook aan bij. Paradoxaal genoeg zorgde het hesje ervoor dat hij onzichtbaar was voor de vermoeide mensen die 's avonds zo laat nog onderweg waren. Hij werd gewoon gezien als iemand die bij de metro werkte. Niets om acht op te slaan. Het klopte natuurlijk dat hij daar een soort van aan de slag zou gaan. Alleen niet op de manier zoals mensen dachten.

Hij naderde het eind van het perron en opende een hekje, ondertussen lette hij erop dat zijn gezicht niet te zien was op de beveiligingscamera boven hem. Gewoon een servicemonteur op pad om een opdracht uit te voeren. Verder niets. Gelukkig kon de camera het gerammel van de spuitbussen niet oppikken.

Via het hek kwam hij bij een trap die hem naar de metrogangen bracht. Eigenlijk verbleef hij niet graag in de metrogangen, ze waren veel te gevaarlijk. De nieuwe metro's waren stiller dan de oude. Dat betekende dat de graffiti-artisten die er toch in gingen meer gevaar liepen een ongeluk te krijgen.

Bovendien had hij zich als artiest steeds verder ontwikkeld. Graffiti was voor amateurs. Zelf hield hij zich bezig met poster- en stencilkunst. Retro uit de jaren negentig. Oké, het was niet hetzelfde nadat de identiteit van zijn grote voorbeeld Banksy was onthuld, maar Akai vond zelf dat hij het naar een nieuw en modern niveau tilde. Zijn eerdere exposities in Gamla Stan bevestigden die stelling. Het was bijna schokkend wat mensen bereid waren voor zijn werk te betalen, zonder te weten wie hij was. Akai was slechts zijn artiestennaam. Hij zou een mysterie blijven in de kunstwereld.

Toen hij een paar meter verder de metrogang in was gelopen, deed hij zijn hoofdlamp aan. De tunnel was breder geworden, zodat het personeel zich

kon bewegen zonder gevaarlijk dicht in de buurt van het spoor te komen. Hij wist dat de serviceruimte iets verderop lag. De plek waar de vriendin van zijn vriend als technicus voor MTR, de metronetbeheerder, werkte. Akai had zijn vriend beloofd om haar hele kamer te schilderen, dat was haar verjaardagscadeau. Het plan was dat ze morgenochtend zou worden verrast wanneer ze haar kamer zou binnenlopen en geen betonnen muren meer zou zien. Ze zou een bos in stappen. Alle muren zouden bedekt zijn met bomen en struiken met daarin een trollenfamilie. Het zou geweldig worden.

In de tunnel liep hij langs een schilderij dat hij eerder had gemaakt. Daarop stonden een paar van zijn kennissen daarbeneden. Iemand had Sussi was HIER over het gezicht van een van zijn vrienden gekalkt. Verdomde vandalen.

Het grind knerpte onder zijn schoenen. In het schijnsel van het licht zag hij verderop de deur van de serviceruimte. Hij liep om een flinke berg grind heen, en bleef staan. Er was iets vreemds. Hij draaide zich weer om naar de hoop steen. Die reikte bijna tot zijn middel. Grind in de tunnels was niet zo gek, er lag daar van alles. Maar op meerdere plekken stak er iets wits uit. Dat witte deed hem denken aan iets wat hij in een film had gezien, maar hij kon het niet echt plaatsen. Hij veegde wat grind weg en toen hij zag wat het was, zette hij snel een stap naar achteren.

Het waren botten.

Iemand moest ze daar als een soort zieke grap in hebben gestoken. Dat was de enige verklaring. Maar welk dier had van die grote beenderen? Toen hij een van botten pakte om uit de berg grind te trekken, begon het grind te bewegen. Het bovenste grind viel naar beneden en nu zag hij wat daaronder lag. In het schijnsel van zijn hoofdlamp keek een schedel hem grimmig glimlachend aan.

Het was een mensenschedel.

Akai wist niet of hij als eerste schreeuwde of wegrende. Maar hij deed in elk geval beide.